

NiO

**Nederlandse
Intelligentietest voor
Onderwijsniveau**

**Binnenkort gaat
uw zoon of dochter
de NIO maken.**

In deze brochure vindt u informatie
over de inhoud en het doel van de
test, over de afname en het resultaat.

> informatie voor ouders & verzorgers

> **Bij wie wordt de NIO afgenomen?**

De NIO kan worden afgenomen bij leerlingen van groep 8 van het basisonderwijs, en leerlingen van klas 1, 2 en 3 van het voortgezet onderwijs.

> **Wanneer wordt de NIO afgenomen?**

De NIO kan op elk moment van het jaar worden afgenomen.

> **Waarom wordt de NIO afgenomen?**

De NIO wordt meestal op verzoek van de school afgenomen door de eigen schoolpsycholoog of orthopedagoog of door een gekwalificeerde medewerker van een schoolbegeleidingsdienst, onderwijsadviesbureau of een psychologisch adviesbureau.

Als de NIO wordt afgenomen in groep 8 van de basisschool (in plaats van of naast een schoolvorderingentoets) dan dient de uitslag om het advies te ondersteunen dat de basisschool geeft over het voor uw kind meest geschikte niveau van vervolgonderwijs.

Met de uitslag van de NIO is het ook mogelijk na te gaan of een leerling binnen het voortgezet onderwijs straks behoefte heeft aan extra ondersteuning.

Wordt de NIO afgenomen in groep 1, 2 of 3 van het voortgezet onderwijs, dan dient de uitslag om te kijken of uw kind op zijn/haar plaats zit binnen het gekozen onderwijsniveau.

Ook ouders/verzorgers kunnen een gekwalificeerde psycholoog, orthopedagoog, school- of loopbaanbegeleider vragen de NIO bij hun kind af te nemen. Dit gebeurt dan vaak in het kader van een zgn. 'second opinion'.

> **Hoe langt duurt de afname van de NIO?**

De afname van de NIO duurt ongeveer twee uur en gebeurt door ervaren testassistenten (meestal via een door de school ingehuurde instelling, bijvoorbeeld de eerder genoemde schoolbegeleidingsdienst, een onderwijsadviesbureau of een psychologisch adviesbureau).

> **Uit welke onderdelen bestaat de NIO?**

De NIO bevat 6 onderdelen, die vragen naar inzicht op het gebied van taal (drie onderdelen), rekenen (twee onderdelen) en ruimtelijk inzicht (één onderdeel).

De onderdelen van de NIO - met uitzondering van het ruimtelijk-inzicht onderdeel, dat 8 opgaven kent - bestaan uit 20 tot 30 meerkeuzevragen.

Voorafgaand aan elk onderdeel worden 2-12 oefenvoorbeelden gemaakt en besproken.

De leerlingen mogen dan ook nog vragen stellen. Als de vragen zijn beantwoord, wordt met de afname van het betreffende onderdeel begonnen en proberen de leerlingen in de daarvoor gestelde tijd (tussen de 5 en 15 minuten) zoveel mogelijk opgaven te maken.

Voorbeeld taalonderdeel Synoniemen

Welk woord betekent hetzelfde als het dik gedrukte woord?

dapper 1 licht 2 koud 3 vrees 4 moedig 5 nieuw

Voorbeeld taalonderdeel Analogieën

Bedenk hoe het eerste woord bij het tweede past.
Zoek daarna het woord dat op dezelfde manier bij het derde woord past.

huizen - stad bomen - 1 takken 2 gras 3 bos 4 weg 5 stam

Voorbeeld taalonderdeel Categorieën

Welk woord past het beste bij de eerste twee dik gedrukte woorden?

regen - nat 1 gelijk 2 tegengesteld 3 soort 4 deel 5 oorzaak 6 middel

Voorbeeld rekenonderdeel Getallen

Welk getal moet volgen op het laatste getal in de rij?

2 4 6 8 10 12 - 10 11 12 13 14

Voorbeeld rekenonderdeel Rekenen

Welk teken x of : of + of - moet in deze som staan?

8 .. 2 = 10 x : + -

Voorbeeld ruimtelijk-inzicht onderdeel Uitslagen

Van welke figuren (1, 2, 3, 4, of 5) kan het figuur vóór de lijn worden gemaakt?

> Waaruit bestaat de uitslag van de NIO?

Als de opgaven na afloop van de test zijn nagekeken, wordt de uitslag geïnterpreteerd door een deskundige (meestal een psycholoog of orthopedagoog) en wordt deze besproken met de school en in de meeste gevallen ook met de ouders.

Hiernaast ziet u een voorbeeld van het scoreformulier zoals dat met het scoringsprogramma van de NIO kan worden uitgedraaid.

Op de school van uw kind kan een afwijkend advies/scoreformulier in gebruik zijn.

Dit is namelijk afhankelijk van wat de school met de schoolbegeleidingsdienst, het onderwijsadviesbureau of het psychologisch adviesbureau afspreekt.

INTELLIGENTIE-INDEX		SCHOOLTYPE-INDEX	
Verhaal	Symbolisch	Verhaal	Symbolisch
311	114	9	8
104	99	7	6
22	118	14	10

Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijs

> Wat doet de school met de uitslag van de NIO?

Het is belangrijk te weten dat de feitelijke schoolprestaties van de leerling altijd de doorslag geven bij het advies na de basisschool of bij het niveau van plaatsing binnen het voortgezet onderwijs. De uitslag van een intelligentietest als de NIO of een schoolvorderingentoets als de Cito-eindtoets is daarbij slechts een hulpmiddel.

Alleen als blijkt dat een leerling (veel) meer kan dan de huidige schoolprestaties laten zien of als blijkt dat een leerling te veel op zijn/haar tenen moet lopen, wordt een hoger of lager advies gegeven dan de huidige schoolprestaties lijken te rechtvaardigen.

Het is erg vervelend voor een kind om op een school terecht te komen die eigenlijk te makkelijk of te moeilijk is.

Dat is ook de reden dat er bij het advies met zoveel mogelijk aspecten van het kind rekening moet worden gehouden: met de huidige schoolprestaties, de wens van ouders en kind, de schoolvorderingen op langere termijn bezien, de uitslag op een intelligentietest en de persoonlijke eigenschappen van het kind.

> Het verschil tussen een intelligentietest en een schoolvorderingentoets

Het verschil tussen een intelligentietest als de NIO en een schoolvorderingentoets als de Cito-eindtoets is dat een schoolvorderingentoets meet wat kinderen hebben geleerd in 8 jaar onderwijs (de *feitelijke* schoolprestaties) en een intelligentietest bepaalt wat kinderen 'in huis hebben' (de *mogelijke* schoolprestaties).

In het algemeen komen de uitslagen van een schoolvorderingentoets en een intelligentietest goed met elkaar overeen, maar dat hoeft niet.

De uitslagen op beide soorten tests komen in het algemeen méér overeen als het onderwijs goed is geweest: de school heeft eruit gehaald wat erin zit (en het liefst nog een beetje meer).

De uitslagen op beide soorten tests komen in het algemeen óók meer overeen als de leerling met de goede instelling de school heeft bezocht. Dat wil zeggen dat de leerling met plezier naar school gaat, gemotiveerd is om het schoolwerk goed te doen, het vermogen heeft om zich te concentreren en voldoende doorzettingsvermogen toont. De persoonlijke eigenschappen van het kind spelen dus óók een rol.

> Voorbeeld

Karen en Heleen zijn beiden erg intelligent. Karen is echter snel afgeleid en heeft weinig doorzettingsvermogen. Daardoor raakt ze ook vaak haar motivatie kwijt. Heleen, daarentegen, kan zich heel goed concentreren, heeft veel doorzettingsvermogen en is goed gemotiveerd voor het schoolwerk. Heleen kan beter gebruikmaken van haar intelligentie en haar schoolprestaties (schoolvorderingen) zullen meer in overeenstemming zijn met haar mogelijkheden (intelligentie).

Patrick heeft veel moeite met leren, maar doet erg zijn best op school. Als hij dat acht jaar volhoudt, zullen zijn schoolprestaties (schoolvorderingen) beter zijn dan op grond van zijn mogelijkheden (intelligentie) zou kunnen worden verwacht.

> Wat u nog meer moet weten

De in de NIO gebruikte woordjes zijn eenvoudig en makkelijk te lezen door leerlingen van groep 8 van de basisschool en leerlingen in klas 1, 2 en 3 van het voortgezet onderwijs. Er komen geen hele zinnen in de opgaven voor.

Voor dyslectische of slechtziende leerlingen is er een vergrote versie van de opgavenboekjes en het antwoordformulier beschikbaar.

Leerlingen die niet-Nederlandstalig zijn opgevoed kunnen de test maken, mits zij de woordjes in de opgaven kunnen lezen.

De ervaring leert dat het niet nodig is om voorafgaand aan de testdag met soortgelijke opgaven als in de NIO voorkomen, te oefenen. Zoals eerder aangegeven, wordt er tijdens de afname, voorafgaand aan elk onderdeel, geoefend.

Zoals bij elke test geldt, is ook bij de NIO een ontspannen, geconcentreerde houding tijdens de afname het beste.